

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОЦЕСУ ВИКЛАДАННЯ ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН

SOME ASPECTS OF THE PROCESS OF TEACHING OF ACCOUNTING DISCIPLINES

У статті обґрунтовано необхідність розширення засобів та форм процесу викладання облікових дисциплін, що є важливим у майбутній практичній діяльності для управління, підвищення ефективності господарювання, збалансування економіки підприємства із забезпеченням управлінського апарату, фахівців у цій сфері знань інформацією про економічні процеси, ресурси та ефективність їх використання у секторах економіки; охарактеризовано інтерактивні методи навчання, що доцільно використовувати під час підготовки фахівців з обліку та оподаткування; мотивовано професійне прагнення викладача до вдосконалення змісту, структури та організаційних форм навчання за фахом «Облік і оподаткування».

Ключові слова: процес навчання, облік і оподаткування, методична діяльність, стилі навчання, професійні компетентності.

В статье обоснована необходимость расширения средств и форм процесса преподавания учетных дисциплин, что является важным в будущей практической деятельности для управления, повышения эффективности хозяйствования, сбалансирования экономики предприятия с обеспечением управленческого аппарата, специалистов в этой области знаний информацией об экономических процессах, ресурсах и эффективности их использования в секторах экономики; охарактеризованы интерактивные

методы обучения, которые целесообразно использовать при подготовке специалистов по учету и налогообложению; мотивировано профессиональное стремление преподавателя к развитию студентов, совершенствованию содержания, структуры и организационных форм обучения по специальности «Учет и налогообложение».

Ключевые слова: процесс обучения, учет и налогообложение, методическая деятельность, стили обучения, профессиональные компетентности.

The article substantiates the necessity of expanding the means and forms of the study process of accounting disciplines, which is important in future practical activities for management, improving the efficiency of management, balancing the enterprise economy, providing the management apparatus, specialists in this field of knowledge with information about economic processes, resources and efficiency of their use in sectors of the economy. Interactive methods of teaching that are expedient to use in the preparation of accounting and taxation specialists, as well as the motivation of the professional desire of the teacher to improve the content, structure, and organizational forms of training in the field of "Accounting and Taxation" are characterized.

Key words: process of training, accounting and taxation, methodical activity, learning styles, professional competence.

УДК 337.3:657.1:658.1

Швай Р.І.

д.п.н., професор кафедри педагогіки та соціального управління
Національний університет «Львівська політехніка»

Воськало В.І.

к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу
Національний університет «Львівська політехніка»

Постановка проблеми. У сучасних умовах інструментарій у сфері обліку й оподаткування є важливим для управління, підвищення ефективності господарювання, збалансування економіки підприємства із забезпеченням управлінського апарату, фахівців у цій сфері знань інформацією про економічні процеси, ресурси та ефективність їх використання у секторах економіки. Знання з обліку й оподаткування дають змогу формувати релевантну інформацію для етапів планування, регулювання, аналізування, контролювання фінансово-господарської діяльності сучасних підприємств. Облік – це не лише мова бізнесу, але й мистецтво, оскільки від працівника залежить можливість прийняття адекватних управлінських рішень у мінливому ринковому середовищі, що вимагає творчого підходу до опрацювання нової інформації. Важливою метою навчання у вищій школі є розвиток особистості студента засобами навчального предмета, зокрема завдяки формуванню в них предметної компетентності на основі знань, наукового світогляду та відповідного стилю мислення, розвитку дослідницьких навичок, схильності до креативного мислення. У практичній бухгалтерській діяльності, котра хоча значною мірою формалізована законодавчо, проте має багато можливостей для творчого підходу до професії,

що в результаті знаходить своє відображення в організації бухгалтерської служби, формуванні облікової політики, податковому плануванні на підприємстві. Тому розвиток креативного мислення під час вивчення облікових дисциплін сприятиме розширенню світогляду та підвищенню якості підготовки студентів-обліковців.

Існує пряма залежність між розвитком креативності студента в процесі навчання та набутті компетентності як здатності особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, розуміння, уміння, цінності, інші особисті якості. Творчий викладач формує відповідне навчальне середовище, яке може стати справжньою дослідницькою лабораторією, в якій студенти розв'язують різноманітні завдання, співпрацюють один з одним, задовольняють свої пізнавальні та творчі потреби. Творчість, яка є фундаментальною характеристикою людської природи, може виявлятися у будь-якій діяльності, ставленні до праці тощо. В бухгалтерській справі творчість виявляється через призму креативного обліку, про який ведеться наукова дискусія з кінця ХІХ століття та щодо якого опубліковано значну кількість наукових праць.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблем творчості, інноваційної

діяльності присвячені наукові праці Д.Б. Бого-явленської, Дж.П. Гілфорда, В.М. Дружиніна, Є.П. Ільїна, В.В. Клименко, Г.С. Костюка, В.Г. Кременя, С. Медніка, В.О. Моляко, О.Л. Музики, Е. Нецка, Я.О. Пономарьова, В.А. Роменця, С.Л. Рубінштейна, С.О. Сисоєвої, Р. Стернберга, Д.В. Чернишевського, Е.П. Торренса, Ю.Л. Трофімова, Р. Шмідта, В.С. Юркевич та інших вчених. Потрібно визнати, що впровадження основних положень педагогіки творчості в процес навчання не є надто поширеним явищем і залежить, зокрема, від особистісних характеристик викладача та особливостей його місця праці. Проблемам підготовки студентів-обліковців та формування у них професійних компетентностей присвячено праці Л.М. Кіндрацької [6], О.М. Цветкової [7], Л.В. Чижевської [8], Г.О. Москалюк, О.Ю. Чернецької [9]. Питання креативності у фінансовому та податковому обліку досліджував П.Я. Хомин [10]. Розвиток інноваційних підходів до викладання облікових дисциплін, застосування сучасних інформаційних технологій, інтерактивних методів навчання відображені в працях Д.В. Долбнєвої [11], М.І. Скрипник, М.М. Матюхи [12], А.Р. Романюк [13], К.В. Ілюшенка [14].

Постановка завдання. Мета статті полягає в розгляді педагогічних умов для підвищення творчої методичної діяльності викладачів щодо формування компетентностей (результатів навчання) студентів спеціальності «Облік і оподаткування».

Виклад основного матеріалу дослідження. Процес навчання майбутніх фахівців залежить від багатьох чинників. Зокрема, це особистість викладача та індивідуальне сприйняття навчального матеріалу студентом (особливості мислення, пам'яті, індивідуальні особливості перебігу психічних процесів, відмінності у навичках працювати тощо). Найголовніше, що викладач може надати своєму студенту, – це допомога у розумінні та розвитку своєї індивідуальності, виявлення нових шляхів розвитку, підтвердження важливості виконаної праці та її результатів, сприяння творчості.

Творчий викладач, організовуючи пізнавальну діяльність, поступово передає свої управлінські функції студенту за ступенем готовності останнього до цього. Результатом є різниця в отриманні знань «у слід» та «у пошуку сліду», що асоціюються з репродуктивними та творчими знаннями. Ці категорії пов'язані з відтворенням та створенням нових структур мислення [3]. Відбувається зміна пріоритетів: зростає пріоритет учіння перед викладанням, процесу мислення (як думати) перед змістом (що думати).

Провідним у процесі навчання повинен стати зв'язок між навчальними діями та мисленням. Саме на лекціях, практичних та лабораторних заняттях з облікових дисциплін викладач може не лише спрямувати свою діяльність на передачу

готових знань, але й повністю реалізувати діяльнісний підхід у навчанні. Важливо, щоб знання застосовувались на практиці. Чуттєве пізнання залежить від раціональних знань людини, яка схильна помічати в речах те, що усвідомлює. Отримувані раціональні знання на основі чуттєвого образу краще сприймаються та усвідомлюються.

Практика накопичення чуттєвого досвіду сприяє умінню виокремлювати з набору характеристик предмета або явища саме ті, які потрібні для виконання конкретного практичного чи теоретичного завдання.

Необхідність підготовки компетентних фахівців спеціальності «Облік і оподаткування» визначає потребу в розробленні та застосуванні нетрадиційних методів навчання студентів, зокрема навчання на основі кейс-методу. На основі цього методу студент зможе осмислити реальну життєву ситуацію, яка здебільшого не має однозначного вирішення. Виділяють різноманітні за видами та призначеннями кейс-методи, зокрема кейси гарвардського типу, кейс-історії, міні-кейси [14, с. 158]. Залежно від запропонованого кейсу студенти набувають навичок використання теоретичного матеріалу для аналізу практичних проблем, оцінювання конкретної практичної ситуації, пошуку багатоваріантних підходів до її розв'язку, вміння самостійно приймати рішення в умовах невизначеності.

Студент повинен отримувати задоволення від самого процесу пізнання. Зовнішня мотивація, яка стимулюється матеріальним заохоченням, оцінками, суперництвом між студентами або прагненням до створення оригінального продукту, не сприяє творчості. Творчості сприяє внутрішня мотивація, а особливо той її аспект, який можна окреслити як автономну пізнавальну мотивацію, пов'язану з пізнавальним інтересом, який реалізується у творчій діяльності та підтримує мисленеву активність.

Неможливо виділити єдиний правильний метод формування творчих умінь студентів, оскільки річ полягає не лише у стимулюванні пізнавальних та творчих здібностей, але й у розвитку особистості. Допомогти у творчості студентам спроможний викладач, якого можна характеризувати як творчого та успішного щодо пошуку способів передачі студентам нової інформації (знань), який має гнучке мислення та схильний до трансгресії, є критичним до себе, колег та освітньої системи. У трансгресивному навчанні визначальними є продуктивні методи, а саме розв'язування конвергентних і дивергентних завдань, дидактичні розвивальні ігри, навчальні семінари, тренінги творчості, імітаційне моделювання. Викладач повинен залучити студентів до спільної відповідальності за те, що і як вони вивчають, дати змогу студентам обмінюватися думками та ідеями не лише в контексті виконання навчальної програми.

Важливими інтерактивними методами навчання, що доцільно використовувати під час підготовки фахівців з обліку та оподаткування, є робота в парах, ротаційні трійки, робота в малих групах, «естафета», «аукціон», «акваріум», «мікрофон», робота з електронними посібниками, моделювання, мозковий штурм, «дерево рішень», кейс-метод, ділові ігри, презентації тощо [11, с. 392–395].

У дослідженні [1] наведено модель креативних якостей особистості, професійно сутнісних для творчої методичної діяльності викладача. До найважливіших належать:

1) мотиваційно-креативні властивості (мотиви, інтереси, потреба в самореалізації, творча позиція);

2) емоційно-креативні властивості (емпатія, багатство емоційного досвіду, експресивна та імпресивна емоційність);

3) інтелектуально-креативні властивості та здібності (інтуїція, здатність до перетворень, уява й фантазія, дивергентне мислення, прогнозування);

4) естетично-креативні властивості та здібності (прагнення до краси, естетична емпатія, почуття форми, стилю, почуття гумору);

5) комунікативно-креативні властивості (співпраця у творчій діяльності, здатність мотивувати творчість інших, акумулювати творчий досвід);

6) екзистенціально-креативні властивості (позитивна «Я-концепція», нонконформізм, індивідуальний стиль діяльності).

Важливою мотивацією викладача є професійне прагнення до розвитку студентів, задоволення від спілкування з ними. Це вимагає від викладача методичної творчості, що спрямована на вдосконалення змісту, структури та організаційних форм навчання за фахом «Облік і оподаткування», пошук та впровадження в практику навчання нестандартних методичних систем розвитку творчості студентів. Діяльність такого виду проходить такі фази:

– інформаційна, яка полягає у відборі або створенні для впровадження в практику навчання організаційних форм та пошуково-креативних схем навчання, прогнозування результатів діяльності;

– мотиваційна, яка полягає у створенні творчого сприятливого навчального середовища;

– стратегічна, яка спрямована на впровадження в практику навчання інноваційних методичних систем; у цій фазі якнайбільше виявляється готовність викладача до творчої діяльності; пошук шляхів реалізації запланованих результатів навчання вимагає від викладача гнучкості уміння переорієнтуватися в ході діяльності;

– діагностична, за якої здійснюються аналіз результатів навчання та планування системи відповідних педагогічних впливів з метою корекції навчальної діяльності; лише творчий педагог буде

адекватно реагувати на нестандартні ідеї студентів, творчо працювати в рамках інноваційної системи навчання.

Для подальшої рефлексії у цій сфері необхідно врахувати пізнавальні стилі, які є нестабільними в часі та можуть змінюватися протягом навчання під впливом методів навчання, мотивації та інших чинників.

П'ять основних когнітивних стилів стали основою для представлення ієрархії стилів постановки та розв'язування завдань [2, с. 310]:

1) адаптивний (перевага алгоритмічних прийомів розв'язування або методів проб і помилок);

2) евристичний (творення нових способів розв'язування);

3) дослідницький (самостійне формування мети діяльності з орієнтацією на відбір інформації з широкого спектра проблемного поля, а також з опорою на різноманітні (альтернативні) варіанти аналізу);

4) інноваційний (здатність до генерування об'єктивно нових ідей, створення якісно нових продуктів);

5) змістоутворювальний (орієнтація на роботу зі змістами відносно наявних понять, традиційних підходів з подальшою зміною рівня й типу розуміння проблеми).

Д. Колб [2, с. 328] виділив чотири стилі навчання:

1) дивергентний (намагання шляхом синтезу й інтегрування інформації з різних джерел, схильність до інновацій, багата уява);

2) асимілятивний (сприймання та переробка інформації в режимі абстрактних побудов і рефлексії, логіка, здатність до формулювання теорій та дослідження фактів);

3) конвергентний (сприймання інформації на рівні загальних ідей з орієнтацією на їх практичну реалізацію, надання переваги вирішенню однієї проблеми, наявність стратегічного мислення);

4) акомодация (сприймання інформації на рівні конкретних вражень; навчання в процесі діяльності, відсутність страху експериментувати та ризикувати).

Сучасні технології мають великий вплив на наше життя, навчання та спосіб спілкування. У процес навчання поступово впроваджуються хмарні обчислення, мобільні технології, персональні навчальні середовища, застосовуються відкритий контент та відкриті навчальні платформи. У цифрову епоху поширення набувають нові теорії та методи навчання, зокрема розвивається конективізм, тобто теорія навчання, яка пристосована до можливостей саме нашого часу. Відбір та систематизація засобів інформаційних технологій, придатних до викладання облікових дисциплін, є важливими чинниками в підвищенні якості набуття знань студентами облікових спеціальностей. Важливу роль у цьому відіграють електронні посібники,

навчально-методичні комплекси з доступом до Віртуального навчального середовища на кшталт того, що організовані, наприклад, у Національному університеті «Львівська політехніка». Особливу увагу слід також приділяти навчанню сучасним комп'ютерним програмам для ведення бухгалтерського обліку, яких є досить багато на українському ринку. Важливо, щоб майбутній бухгалтер був обізнаний також щодо методів захисту документів, а також вмів використовувати у своїй діяльності професійні інтернет-ресурси [13, с. 15–16].

Запропонована Дж. Сіменсом і С. Даунсом [4] концепція навчання постанала з аналізу сучасних педагогічних теорій, а саме біхевіоризму, когнітивізму та конструктивізму. У цій концепції є намагання поєднати процес навчання з можливостями сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Інновації змінюють навчальний процес, змінюється професія викладача, навчання стає соціальним. Важливими стають не лише набуття особистого досвіду, але й уміння генерування ідей, пошук зв'язків між ними та застосування знань на практиці.

Отже, можна виділити два види знань, а саме володіння знаннями з цієї проблеми; знання про те, де знайти інформацію з цієї проблеми [5, с. 479].

Перший спосіб стосується традиційного навчання. З урахуванням різних когнітивних можливостей окремих людей такі знання не є доступними для всіх. Другий спосіб передбачає знання, які можуть отримати усі охочі. Це метазнання, тобто знання про джерела знань, у вужчому розумінні можна їх назвати знаннями про інформацію.

З точки зору конективізму знання не обов'язково мусять бути закладені у пам'яті людини, вони можуть бути розміщені у засобах поза нами, а саме на інтернет-порталах, в базах даних. Навчання та праця мають конективний характер, а саме навчання відбувається не лише в процесах технологічних з'єднань, але й у взаємозв'язку з іншими учасниками цього процесу (студентами, викладачами). Ключовою компетентністю цієї теорії є уміння користуватися технологічними досягненнями, пошук інформації у зовнішніх базах даних, уміння їх пов'язати з наявними знаннями та іншою інформацією. Отже, критерієм оцінювання є час, який потрібний для пошуку відповідного актуального вузла інформації та відповідної інформації. Цінною вважається не кількість знань, а їх актуальність. Ключовими аспектами цієї теорії є вміння відповідного використання технологічних переваг та отримання інформації у зовнішніх базах даних. Відбувається інтеграція пізнання та емоцій. У цій концепції навчати – це пропонувати модель набуття досвіду, а навчатися – це практика та рефлексія.

До ключових компетентностей сучасної цифрової епохи належать:

– уміння пошуку та відбору, представлення, застосування інформації з метою розв'язування проблем; при цьому необхідні критичне мислення для диференціації інформації, виділення більш та менш важливого й необхідного;

– уміння розв'язувати проблеми, знаходити способи перевірки поставлених гіпотез із застосуванням певних засобів інформації, які також динамічно змінюються;

– здатність до розуміння того, як і коли отримана інформація, істотно вплине на вихідні умови, за яких прийняте попереднє рішення; вибір того, що необхідно знати, оцінювання отриманої інформації відбуваються через призму реальних суспільних змін; рішення можуть бути правильним сьогодні, а завтра виникне потреба прийняття іншого рішення проблеми через зміну вихідних умов.

Поєднання креативного обліку та креативності методики викладання, застосування сучасних методик викладання та можливості інформаційних технологій дадуть змогу сформувати у студентів професійні компетентності з фаху «Облік і оподаткування», а також підготувати впевненого та досвідченого фахівця.

Висновки з проведеного дослідження. У процесі сучасної організації навчання загалом та у сфері підготовки фахівців з обліку й оподаткування зокрема необхідно застосовувати нові технології, які не лише допомагають у навчанні, але й сприяють розвитку творчих здібностей студентів. Такі змістові засади навчального процесу формують у майбутніх фахівців з обліку й оподаткування уміння працювати з інтернет-ресурсами, базами даних, на основі чого змінюється розуміння процесу навчання й набуття знань. Розвивати креативність студентів здатний творчий викладач, який розуміє та враховує пізнавальні особливості особистості, нешаблонним чином організовує навчально-виховний процес, вміє оцінювати різні педагогічні інновації, генерувати та реалізувати власні педагогічні ідеї.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Куцевол О.М. Теоретико-методичні основи розвитку креативності майбутніх учителів літератури: автореф. дис. ... докт. пед. наук: спец. 13.00.02 «Теорія і методика навчання (українська література)». Київ, 2007. 44 с.
2. Холодная М. А. Когнитивные стили. О природе индивидуального ума. Санкт-Петербург: Питер, 2004. 384 с.
3. Klus-Stacska D. Konstruowanie wiedzy w szkole. Olsztyn: Wydawnictwo UWM, 2000. 163 s.
4. Siemens G. Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age. 2005. URL: <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>.
5. Tapscott D. Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat? Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2010. 540 s.

6. Кіндрацька Л.М. Комплекс облікових дисциплін під час підготовки бакалаврів. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/2934/1/97.pdf>.

7. Цветкова О.М. Особливості методики викладання навчальних дисциплін та проведення навчальних практик (з досвіду роботи). Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. 2014. Вип. 5 (10). С. 226–232.

8. Чижевська Л.В. Методика викладання облікових дисциплін: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 504 с.

9. Москалюк Г.О., Чернецька О.Ю. Напрямки вдосконалення системи викладання облікових дисциплін у вищих навчальних закладах економічного спрямування. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2897/1/.pdf>.

10. Хомин П.Я. Креативний податковий облік: методологічні основи уніфікації з фінансовим обліком. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/25272/1/33-235-244.pdf>.

11. Долбнєва Д.В. Інтерактивні методи навчання: сутність, необхідність та використання при підготовці фахівців з обліку та аудиту у ВНЗ України. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Вип. 24.1. С. 389–398.

12. Скрипник М.І., Матюха М.М. Інноваційна підготовка фахівців з обліку та аудиту в умовах використання сучасних інформаційних технологій. Вісник КНУТД. 2014. Тематичний випуск. С. 261–265.

13. Романюк А.А. Викладання облікових дисциплін в умовах застосування сучасних інформаційних і комп'ютерних технологій. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна». 2015. № 11. С. 15–17.

14. Ілляшенко К.В. Використання кейс-методу у вивченні облікових дисциплін. Збірник науково-методичних праць Таврійського державного агротехнологічного університету. 2016. Вип. 19. С. 160–164.

4. Siemens G. Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age: [Elektronnyy resurs] / George Siemens. – 2005. – Rezhym dostupu <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>.

5. Tapscott D. Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia nasz świat? /D. Tapscott. – Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne. – 2010. – 540 s.

6. Kindrats'ka L.M. Kompleks oblikovykh dystsyplin pid chas pidhotovky bakalavriv / L.M. Kindrats'ka. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/2934/1/97.pdf>.

7. Tsvyetskova O.M. Osoblyvosti metodyky vykladannya navchal'nykh dystsyplin ta provedennya navchal'nykh praktyk (z dosvidu roboty) / O.M. Tsvyetskova // Informatsiyni tekhnolohiyi v osviti, nauksi ta vyrobnytstvi. – 2014. vyp. 5 (10). – S. 226–232.

8. Chyzhevs'ka L.V. Metodyka vykladannya oblikovykh dystsyplin: navch. posibnyk dlya studentiv vyshchyykh navchal'nykh zakladiv / za red prof. F.F. Butyntsy. Zhytomyr: PP «Ruta», 2003. – 504 s.

9. Moskalyuk H.O. Napryamky vdoskonalennya systemy vykladannya oblikovykh dystsyplin u vyshchyykh navchal'nykh zakladakh ekonomichnoho spryamuvannya / H.O. Moskalyuk, O.Yu. Chernets'ka. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2897/1/.pdf>.

10. Khomyn P.Ya. Kreatyvnyy podatkovyy oblik: metodolohichni osnovy unifikatsiyi z finansovym oblikom / P.Ya. Khomyn. [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/25272/1/33-235-244.pdf>.

11. Dolbnyeva D.V. Interaktyvni metody navchannya: sutnist', neobkhidnist' ta vykorystannya pry pidhotovtsi fakhivtsiv z obliku ta audytu u VNZ Ukrayiny / D.V. Dolbnyeva // Naukovyy visnyk NLTU Ukrayiny. – 2014. – Vyp. 24.1. – S. 389–398.

12. Skrypnyk M.I. Innovatsiyna pidhotovka fakhivtsiv z obliku ta audytu v umovakh vykorystannya suchasnykh informatsiynykh tekhnolohiy / M.I. Skrypnyk, M.M. Matyukha // Visnyk KNUVD. – 2014. – Tematychnyy vyp. – S. 261–265.

13. Romanyuk A.A. Vykladannya oblikovykh dystsyplin v umovakh zastosuvannya suchasnykh informatsiynykh i komp'yuternykh tekhnolohiy / A.A. Romanyuk // Zbirnyk naukovykh prats' Khmel'nyts'koho instytutu sotsial'nykh tekhnolohiy Universytetu «Ukrayina». – 2015. – № 11. – S. 15–17.

14. Ilyashenko K.V. Vykorystannya keys-metodu u vyvchenni oblikovykh dystsyplin / K.V. Ilyashenko // Zbirnyk naukovykh metodychnykh prats' Tavriys'koho derzhavnogo ahrotekhnolohichnoho universytetu. – 2016. – Vypusk 19. – S. 160–164.

REFERENCES:

1. Kutsevol O.M. Teoretyko-metodychni osnovy rozvytku kreatyvnosti maybutnikh uchyteliv literatury: avtoref. dys. na zdotutya nauk. stupenya dokt. ped. nauk: spets. 13.00.02 "Teoriya i metodyka navchannya (ukrayins'ka literatura)" / O.M. Kutsevol. – Kyiv, 2007. – 44 s.

2. Kholodnaya M.A. Kohnytyvnye styly. O pryrode yndyvudual'noho uma / M.A. Kholodnaya. – SPb.: Pyter, 2004. – 384 s.

3. Klus-Stasska D. Konstruowanie wiedzy w szkole / Dorota Klus-Stasska. – Olsztyn: Wydawnictwo UWM, 2000. – 163 s.

Shvai R.I.

Doctor of Pedagogical Sciences,
Professor at Department of Pedagogics
and Social Management,
L'viv Polytechnic National University

Vos'kalo V.I.

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Accounting
and Analysis,
L'viv Polytechnic National University

SOME ASPECTS OF THE PROCESS OF TEACHING OF ACCOUNTING DISCIPLINES

In modern conditions, accounting and taxation tools are important for management, improving the efficiency of management, balancing the enterprise economy, providing management personnel, specialists in this field of knowledge with information about economic processes, resources and the efficiency of their use in sectors of the economy. Knowledge of accounting and taxation allows forming relevant information for the stages of planning, regulation, analysis, control of financial and economic activities of modern enterprises. An important goal of studying at a high school is the development of a student's personality through the subject of teaching, in particular, due to the formation of subject competence on the basis of knowledge, scientific outlook, and the corresponding style of thinking, development of research skills, and the tendency to creative thinking.

Leading in the education process should be the link between learning activities and thinking. It is at lectures, practical and laboratory classes on accounting disciplines that the teacher can direct his or her activity not only to the transfer of the finished knowledge but also fully realize the activity approach in teaching. It is important that the knowledge gained is used in practice.

The need for training of competent specialists in the field of "Accounting and Taxation" defines the need for the development and application of non-traditional methods of teaching students, in particular, on the basis of a case-method. Depending on the proposed case, students acquire skills of using the theoretical material to analyze practical problems, assessing a particular practical situation, finding multivariate approaches to its solution, and the ability to independently make decisions in conditions of uncertainty.

Important interactive teaching methods that are appropriate to use in the training of specialists in accounting and taxation are: work in pairs, rotation triples, work in small groups, "relay race", "auction", "aquarium", "microphone", work with electronic manuals, modelling, brainstorming, "decision tree", case method, business games, presentations, etc.

An important motivation of a teacher is the professional desire to develop students, the pleasure of communicating with them. This requires from a teacher to carry out methodological work aimed at improving the content, structure, and organizational forms of training in the specialty of "Accounting and Taxation", the search for and implementation of non-standard methodical systems for developing student creativity in the practice of teaching.

The combination of creative accounting and creativity of teaching methods, the application of modern teaching methods and possibilities of information technologies will allow students to form professional competences in the specialty "Accounting and Taxation" and prepare a confident and experienced specialist.